

Reageren?

Als u wilt reageren op artikelen in deze krant, kunt u schrijven of mailen (met vermelding van uw adres!) naar: Het Parool, Postbus 433, 1000 AK Amsterdam of hetlaatstewoord@parool.nl

het laatste woord

Noord/Zuidlijn: meeste gaat goed

Veel nieuws de laatste maanden over de problemen met de bouw van de ondergrondse stations en in het bijzonder over station Vijzelgracht. Natuurlijk is het een ramp als je huis ineens verzakt, laat daar geen misverstand over bestaan.

Eensgezind wordt in de media geschreven dat de bouwmethode niet deugt en dat deze niet toepasbaar is in Amsterdam. Maar het is de bouwcombinatie onder leiding van Max Bögl die een grote fout heeft gemaakt, doordat niet zorgvuldig gewerkt is.

Over de stations Rokin en Ceintuurbaan wordt niet geschreven. Dat klopt, want hoewel daar exact dezelfde bouwmethode wordt gevolgd, gaat het daar wel goed. Tijdens de open dag in 2008 heb ik zelf op ongeveer twintig meter diepte in het station Ceintuurbaan gestaan en van verzakkingen was geen sprake. En dat terwijl de bouwput op enkele meters van de bebouwing ligt! Ook in station Rokin werd volop gegraven zonder problemen voor de omgeving. Het lijkt mij het daarom niet meer dan logisch dan dat het betrokken bouwbedrijf opdraait voor de schade en alsnog een goed product aflevert.

Het probleem heeft volgens mij dus niets te maken met de Amsterdamse situatie of een verkeerd gekozen bouwmethode. Simpel gezegd is er sprake van een ernstig bedrijfsongeval met vervelende gevolgen voor de getroffen bewoners.

Dan worden de laatste dagen in media steeds meer vraagtekens gezet bij het boorproces dat dit jaar moet gaan beginnen. Er wordt gesuggereerd dat dit onvoorspelbaar is en uniek voor Amsterdam. Wat niet gemeld wordt, is dat dit boorproces al enkele jaren geleden in Nederland is getest bij de bouw van een fietstunnel naast de Heineoordtunnel ten zuiden van Rotterdam. Na dit succes zijn vervolgens de Westerschelde autotunnel en de spoortunnel onder het Groene Hart

De 'startschacht' op het Stationseiland: hier wordt straks begonnen met het boren van de Noord/Zuidlijn. De bodem ligt twintig meter onder NAP. FOTO OLAF KRAAK/ANP

voor de hogesnelheidslijn geboord. Beide tunnels zijn inmiddels gereed (en in gebruik), zonder problemen tijdens het boorproces.

Het argument dat dit buiten bebouwd gebied plaatsvond is valide, maar er is nóg een geboorde tunnel aangelegd. Tussen de metrostations Centraal Station en Melanchtonweg in Rotterdam is vorig jaar een tunnel gereed gekomen voor de Randstadrailverbinding met Den Haag. Ook deze is geboord tussen en onder bebouwing van de wijk Blijdorp

door. Nog dit jaar wordt die tunnel in gebruik genomen. Ik heb goed geliet op de berichtgeving. Ook dit is zonder problemen verlopen. En – omdat argument maar meteen te noemen – de bodem in Rotterdam is goed te vergelijken met die in Amsterdam.

Dan wordt door de media weinig gemeld over wat inmiddels wél gereed is van de Noord/Zuidlijn én dat, met uitzondering van de ondergrondse stations, gewoon nog wordt doorgewerkt. Ik weet zeker

dat het publiek denkt dat alles stilst ligt en dat er eigenlijk nog niets is opgeleverd. Dit is feitelijk onjuist.

Ik heb op de open dagen in 2007 en 2008 alle bouwplaatsen bezocht en met eigen ogen gezien wat er de afgelopen jaren al gerealiseerd is:

- de tunnel in Amsterdam-Noord tussen de Johan van Hasseltweg en het IJ is in ruwbouw vrijwel gereed
- de delen voor de tunnel die in het IJ moeten worden afgezonken, zijn al geruime tijd gereed en liggen geduldig te wachten

- de ingrijpende wijzigingen van de Leeuwarderweg en de bouw van de stations Johan van Hasseltweg en Buikslotermeerplein zijn goed zichtbaar en voor een groot deel in ruwbouw gereed

- de bouw van 'de tafel' onder het Centraal Station vordert gestaag, evenals het busstation aan het IJ

- de tunnel langs het RAI-complex en het ondergrondse station RAI zijn voor het grootste deel in ruwbouw gereed.

Han Schomakers, Amsterdam

Op een koude avond met de tram naar de bioscoop

Na een werkweek eindelijk met vriendin afgesproken om naar de film te gaan. Oppas geregeld, reservering in orde, lippen gestift en tramkaart aangeschaft.

Het is koud buiten, maar lijn 26 laat niet lang op zich wachten. We stempelen onze strippenkaart af en nemen plaats in een vrijwel lege tram. Van achteren horen we ineens geschreeuw en een groep van ten minste twaalf jongeren komt luid de tram ingestormd. Zaterdagavond. Ze zullen wel uitgaan. De tram rijdt en het lawaai neemt toe. Ik kijk

achterom en zie vooral onrustige jongeren wat aan elkaar trekken. Meiden beginnen hoog te gillen. Er valt een mes. De sfeer voelt onprettig en de opwindning neemt toe.

Lijn 26 stopt voor de tunnel. De deuren gaan open, de hokjes van zowel de conducteur als de trambestuurder worden afgesloten en wij, passagiers, zijn aan ons lot overgelaten. Twee groepen die elkaar te lijf gaan. Dan weer liggen ze buiten over de grond te rollen, dan weer in de tram. Ze vallen hard tegen onschuldige passagiers aan die zich uit lijfsbehoud koest houden. Ik

vraag me af waarom ze de deuren niet sluiten als de vechtende kluwen zich opnieuw naar buiten verplaatst. Dat zou een stuk veiliger zijn en bovendien kunnen we dan weer rijden. Iedereen blijft stil. De microfoon staat uit. En men kijkt vol afschuw naar een groep zwarte jongens die elkaar te lijf gaan.

Ik loop naar één van de hokjes en vraag waarom er niets wordt gedaan. Instructies is het antwoord. We mogen niets. De politie is gebeld. Waar is die dan, vraag ik. Ze hebben een akkefietje ergens anders. Als niet snel wordt ingegrepen

vallen er nog doden, denk ik, nu één van de jongens hardhandig tegen eenabri wordt aangesmeten. Ik maan de meisjes minder hard te gillen want dat wekt nog meer agressie op. Waar bemoei ik me mee! Een jongen brieft met rooddoorlopen ogen vlakbij mijn gezicht terwijl hij in bedwang wordt gehouden. Geluid van sirenes. En weg is de kluwen. De politie is gearriveerd.

Jonge dames met paardenstaarten onder de pet nemen de situatie op. Werknemers van het GVB komen aarzelend uit hun beschermde hokjes. Nog steeds geen informatie. Als

ik wat vraag, word ik afgewimpeld. De meiden staan tegen een hek te telefoneren. Een drietal jongens in broekmaat 54 schuifelt wat heen en weer. De conductrice wil de tram niet meer op. Dus gaat lijn 26 niet rijden. Het openbaar vervoer is volledig geblokkeerd. We zullen een taxi moeten bellen naar huis. Het is koud. Als ik aan de politie vraag nog even te blijven wachten op de taxi daar ik me in dit donkere deel van de stad niet veilig voel voor vechten jongeren, kijken ze me verbaasd aan en rijden in hun wagens weg.

Leonoor Pauw, Amsterdam